

ਮੁਸਲਮਾਨ ਅਤੇ ਮੀਡੀਆ

(ਕਨੇਡਾ ਦੇ ਸੰਪਰਿਗ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਦੇ ਐਡੀਟਰ ਟੋਨੀ ਸੀਡ ਨਾਲ ਇਕ ਮੁਲਾਕਾਤ ਵਿਚ ਕਨੇਡਾ ਦੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ(ਮ-ਲ) ਦੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਆਗੂ, ਸਾਂਡਰਾ ਸਿਮਿਥ, ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿਚਾਰ 26 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਅਸੀਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਕਰਨ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਲੈ ਰਹੇ ਹਾਂ।)

ਮੁਸਲਮਾਨ ਅਤੇ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਕਈ ਅਹਿਮ ਨੁਕਤਿਆਂ ਤੇ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਸਾਮਰਾਜੀ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜ ਮੌਜੂਦ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਆਦਤ ਦੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਮੀਡੀਆ ਸਦਾ ਗਲਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਮੁਸਲਮਾਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਇਸ ਢੰਗ ਤਰੀਕੇ ਦਾ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤਾ ਇਲਮ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਇਹਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਇਹਦੀ ਬਜਾਏ, ਮੈਂ ਇਹ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਹੈ ਕਿ ਮੀਡੀਆ ਗਲਤ-ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਜਾਲ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੁਣਦਾ ਤੇ ਖਿਲਾਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਗਲਤ-ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਿਹੜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਯੂਰਪੀ ਨੇਸ਼ਨ-ਸਟੇਟ ਦਾ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸੋਤ ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਬੇਸ਼ਟਕ ਕਈ ਕੋਮਾਂ ਦੀ ਹੋਰ ਬੜੇ ਚਿਰਾਂ ਤੋਂ ਹੈ ਪਰ ਇਤਿਹਾਸ ਸਿਰਫ਼ ਯੂਰਪੀ ਢੰਗ ਦੀਆਂ ਨੇਸ਼ਨ-ਸਟੇਟਾਂ ਦਾ ਹੀ ਹੈ, ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਨਹੀਂ। ਯੂਰਪ ਵਿਚ ਇਹ ਨੇਸ਼ਨ-ਸਟੇਟ 19ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿਚ ਬਸਤੀਵਾਦ ਦੇ ਜੂਲੇ ਹੇਠ ਜਕੜੀਆਂ ਹੋਈ ਕੋਮਾਂ ਦੀ ਲੁੱਟ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਫੇਰ ਦੂਸਰੀ ਵੱਡੀ ਜੰਗ ਦੇ ਮਹਾਰੇ ਬਸਤੀਵਾਦ ਦੇ ਜੂਲੇ ਹੇਠੋਂ ਨਿਕਲ ਕੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਰਾਹ ਤੇ ਪਈਆਂ ਕੋਮਾਂ ਉਤੇ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰੀਕੇ ਦੀ ਨੇਸ਼ਨ-ਸਟੇਟ ਨੂੰ ਠੋਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਬਸਤੀਵਾਦ ਦੇ ਜੂਲੇ ਹੇਠੋਂ ਨਵੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਨਿਕਲੀਆਂ ਕੋਮਾਂ ਦੀ ਆਪਣਾ ਰਾਹ ਆਪ ਮਿਥਣ ਦੀ ਤਾਂਘ ਨੂੰ ਕੁਚਲਣ ਲਈ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜਿਹੜੀਆਂ ਕੋਮਾਂ ਯੂਰਪੀ ਢੰਗ ਦੀ ਨੇਸ਼ਨ-ਸਟੇਟ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਗੀਆਂ ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੀ ਕੋਈ ਇਤਿਹਾਸ ਹੈ ਬਾਕੀਆਂ ਦਾ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਯੂਰਪੀ ਵਿਚਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂਵੀਂ ਤੋਂ ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿਚ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸੋਚ ਵਰਤਣ ਤੇ ਆਪਣਾ ਰਾਹ ਆਪ ਚੁਣਨ ਦੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਨੂੰ ਖੋਰਨ ਲਈ ਇਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘਰੀਆਂ ਤੇ ਗੰਦਾ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕੀਤਾ। ਯੂਰਪੀ ਨੇਸ਼ਨ-ਬਿਲਿਡਿੰਗ ਦੇ ਇਹ ਪ੍ਰੈਜੈਕਟ ਅੱਜ ਇਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵੱਡੇ ਸੰਕਟ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਲੜ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਉਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰੈਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਠੋਸਣ ਦੀ ਸਾਮਰਾਜੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਤਬਾਹਕੁੰਨ ਨਿਕਲ ਰਹੇ ਹਨ।

ਤਾਰੀਖ ਯਾਦਦਾਸਤ ਹੈ

ਜ਼ਰਾ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਗੌਰ ਕਰੋ। ਤਾਰੀਖ ਯਾਦਦਾਸਤ ਹੈ ਤੇ ਯਾਦਦਾਸਤ ਅਕਲ ਹੈ। ਜੇ ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਦਾ ਹੀ ਇਤਿਹਾਸ ਹੈ ਜੋ ਯੂਰਪੀ ਨੇਸ਼ਨ ਸਟੇਟ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਉਹੋ ਹੀ ਅਕਲਮੰਦ ਹਨ ਅਤੇ ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਬਿਲ ਹਨ, ਬਾਕੀ ਐਵੇਂ ਹੀ ਹਨ।

ਤੁਹਾਡੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਮੁਨਕਰ ਹੋਣਾ ਤੁਹਾਡੀ ਅਕਲ ਤੋਂ ਮੁਨਕਰ ਹੋਣ ਬਰਾਬਰ ਹੈ, ਤੁਹਾਡੀ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਤੋਂ ਮੁਨਕਰ ਹੋਣ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਪੂਰਬ ਦੇ ਕਲਚਰ ਬੇਸ਼ਟਕ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਾਲ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਤਹਿਜ਼ੀਬਾਂ ਦੇ ਕਲਚਰ ਹਨ, ਲੋਕਿਨ ਜੇ ਉਹ ਐਗਲੋ-ਅਮਰੀਕਨਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨ ਕੇ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਸਟੇਟ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋਵੇ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਢੰਗ-ਤਰੀਕੇ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਤਾਂ ਅਜੇਹੀਆਂ ਕੋਮਾਂ ਅਤੇ ਮੁਲਕਾਂ ਦਾ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਤਖਤੇ ਤੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਮ ਨਿਸ਼ਾਨ ਮਿਟਾ ਦੇਣਾ ਇਹ ਠੀਕ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਐਗਲੋ-ਅਮਰੀਕਨ ਤਾਕਤਾਂ ਦਾ ਵਿੱਚਿਆ ਹੋਇਆ "ਦਹਿਸਤਵਾਦ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਜੰਗ" ਇਸੇ ਸੋਚ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਹੈ। ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਗਲਤ-ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਦੀ ਆਦਤ ਵੀ ਇਸੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਵਿਚੋਂ ਉਪਜਦੀ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਬੁਨਿਆਦੀ ਗੱਲ ਸਮਝਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਮਰਾਜੀਆਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਬਿਲਕੁਲ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਹ ਰਾਹ ਚੁਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਹਦੇ ਉਤੇ ਤੁਰ ਕੇ ਸਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿਤ ਸੋਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਵਰਨਾ ਅਸੀਂ ਸਾਮਰਾਜ ਦੀ ਇਸ ਮੰਗ ਅੱਗੇ ਨਿਤਾਣੇ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗੇ ਕਿ ਕੋਮਾਂ ਦੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਵਿਚ ਰਲਣ ਲਈ ਯੂਰਪੀ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ ਰਾਹ ਆਪ ਨਾ ਚੁਣਿਆਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਅਕੀਦਿਆਂ ਤੋਂ ਸੇਧ ਨਾ ਲਈ ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਵਿਅਰਥ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਝੂਠ-ਮਕਰ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣ ਜਾਵਾਂਗੇ ਤੇ ਸਾਡੇ ਹਿਤਾਂ ਨੂੰ ਕਰੜੀ ਠੋਸ ਲੱਗੇਗੀ।

ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਰ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ

ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਸਮਝਣੀ ਪਵੇਗੀ ਕਿ "ਦਹਿਸਤਵਾਦ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼" ਛੇਡਿਆ ਹੋਇਆ "ਜੰਗ" ਐਗਲੋ-ਅਮਰੀਕਨਾਂ ਦੇ ਨੇਸ਼ਨ-ਬਿਲਡਿੰਗ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਅਤੇ ਹਾਰ ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਹੈ। ਇਕ ਇਲਾਹੀ ਯਹਦੀ-ਰਾਜ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਨੂੰ ਸਾਕਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੂਜਿਆਂ ਤੇ ਲੱਦਣ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਮਹਾਰ ਲੱਗੇ ਰਹਿਣ ਕਰਕੇ ਐਂਗਲੋ-ਅਮਰੀਕਨ ਸਾਮਰਾਜੀਆਂ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਛਲੋਂਗਾਂ ਦੀ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਕੜ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਵੀ ਹੁਣ ਇਕ ਤਕੜੀ ਸੱਟ ਵੱਜ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਹੁਣ ਇਹ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਤੇ ਉਤਰ ਪਏ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਮਨਸੂਬਿਆਂ ਦੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹਾਰ ਨੂੰ ਵੇਖ ਉਹ ਮਾਯੂਸੀ ਵਿਚ ਫਸ ਗਏ ਹਨ ਤੇ ਸਭ ਕੁਝ ਫੂਕ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਉਸ ਇਨਸਾਨੀ ਜਜਬੇ ਨੂੰ ਮਲੀਆਮੇਰ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਗੋਡੇ ਟੇਕਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰੀ ਹੈ। ਬਦਲਾਖੇਰੀ ਵਿਚ ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਬਾਕੀ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਡੋਬਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰੀ ਬੈਠੇ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪਾਲਿਸੀਆਂ ਅਤੇ ਵਤੀਰੇ ਵਿਚ ਕੁਝ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਜਿਹਦੀ ਕੋਈ ਠਕ ਬਣਦੀ ਹੋਵੇ। "ਦਹਿਸਤਵਾਦ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਜੰਗ" ਉਹ ਜੰਗ ਨਹੀਂ ਜੋ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਮਹਿਜ਼ ਇਕ ਹੋਰ ਤਰੀਕਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਜੰਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਜੰਗ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਰ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ। ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਲਾਲਸਾ ਇਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘਰੀਆ ਜਜਬਾ ਅਤੇ ਮੰਤਵ ਹੈ। ਇਹ ਰਾਹ ਸਭਿਆਕ ਵਤੀਰੇ ਦੇ ਸਭ ਤਕਾਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰਨ ਦਾ ਰਾਹ ਹੈ। ਬਦਲਾਖੇਰੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ "ਦਹਿਸਤਵਾਦ ਵਿਰੋਧੀ ਜੰਗ" ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਤਾਕਤਾਂ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਆਧੁਨਿਕ ਅਤੇ ਮਾਰੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਭਰਮਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ, ਸਥਿਤੀ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੀ ਬਹੁਤ ਖਤਰਨਾਕ ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ਲੋਕਿਨ, ਜੇ ਇਹ ਗੱਲ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝ ਲਈ ਜਾਵੇ ਕਿ ਐਂਗਲੋ-ਅਮਰੀਕਨ ਸਾਮਰਾਜੀਆਂ ਦੀ ਗਲਤ-ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਮੁਹੱਿਮ ਦਾ ਮਕਸਦ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯੂਰਪ-ਕੇਂਦਰਤ ਖਿਆਲਾਂ ਦੇ ਕਾਇਲ ਬਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਰਾਹ ਆਪ ਚੁਣਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ ਹੈ, ਜੇ ਅਸੀਂ ਐਂਗਲੋ-ਅਮਰੀਕਨ ਸਾਮਰਾਜੀਆਂ ਦੇ ਇਸ ਜਾਲ ਵਿਚ ਨਾ ਫਸੀਏ ਤੇ ਖੁਦ ਆਪਣੇ ਘੜੇ ਹੋਏ ਨੇਸ਼ਨ-ਬਿਲਡਿੰਗ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਤੇ ਚੱਲੀਏ, ਤਾਂ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬਦਲ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦੇਣਾ ਤੇ ਭਲਾਈ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਣਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ

19ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿਚ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਈ ਯੂਰਪੀ ਨੇਸ਼ਨ-ਸਟੇਟ ਦੇ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੀ ਕਾਰਜ-ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵੇਖਣ ਤੇ ਪਰਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਸਟੇਟ ਦਾ ਮਕਸਦ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕ ਗੋਰਿਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨ-ਦੰਗਾਂ ਦੀ ਹਿਫਾਜ਼ਤ ਕਰਨਾ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੁਸਰਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ, ਵਸੀਲਿਆਂ ਅਤੇ ਮੰਡੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਾਬੂ ਵਿਚ ਕਰ ਲਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਕੂਮਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਘੜਿਆ ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਬਨਿਆਦੀ ਜਬੰਬੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰੋਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕੰਮ ਲਈ ਲਾਮਬੰਦ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਨੂੰ ਵੋਟਾਂ ਪਾਉਣਾ। ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਲਈ ਮੈਂਬਰ ਚੁਣੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਇੱਛਾ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਉਹ ਕਿਹੜੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਰਾਜ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇੱਜ ਉਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਇੱਛਾ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਲੋਕ-ਫਤਵਾ ਹਾਸਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਿ-ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਦਾ ਸਿਸਟਮ ਪਾਰਲੀਮਾਨੀ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਪੈਸੀਫਿਕਲ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਜਾਂ ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਮਿਲਗੇਂਦਾ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸਿਆਸੀ ਸਿਧਾਂਤ ਇਕੋ ਹੀ ਹੈ।

ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਰੋਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਤਾਕਤ ਦੀ ਦਰਬਾਨੀ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਮਿਸ਼ਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਾਕਤ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਸੀ। ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹੀ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹੜੀ ਪਾਰਟੀ ਕਿਹੜੇ ਵਕਤ ਬਹੁਤ ਸੂਤ ਬੈਠਦੀ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿਚ ਕੋਈ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸੇਧ ਕਿਧਰ ਨੂੰ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਹਿਮ ਫੈਸਲੇ ਕੌਣ ਕਰੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਇਹ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਹੋਰ ਵੀ ਗਰਕ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੰਟਰੋਲ ਵੀ ਕੁਝ ਚੁਣਵੇਂ ਹੱਦਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਮ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪੁੱਛਦਾ, ਸਾਰੇ ਸਿਆਸੀ ਫੈਸਲੇ ਮੁਠੀ ਭਰ ਲੀਡਰ ਹੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਆਮ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਰੋਲ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵੱਗ ਵਰਗਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਨੂੰ ਵਰਤ ਕੇ ਉਪਰਲਾ ਲੀਡਰ ਲਾਣਾ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇਹ ਵਿਚਾਰ, ਕਿ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਤੇ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਦਾ ਕੰਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਇਸ ਸਿਸਟਮ ਦੇ ਫਿਟ ਨਹੀਂ ਬੈਠਦਾ। ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਵੀ ਇਸ ਸਿਸਟਮ ਦੇ ਫਿਟ ਨਹੀਂ ਬੈਠਦੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਰਾਜ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦੇਣਾ ਤੇ ਸਭ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਵੀ ਇਸ ਸਿਸਟਮ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਜੇ ਕਦੇ ਕਦਾਈਂ ਕਿਸੇ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਕੋਈ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਸਰਕਾਰ ਚੁਣ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੇ ਤਾਂ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਸਰਕਾਰ ਸਾਮਰਾਜੀਆਂ ਨੂੰ ਉਕਾ ਹੀ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਤੇ ਉਹ ਇਹਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦੇਣ ਲਈ ਸਾਰੀ ਵਾਹ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਦੱਬੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਕੌਮਾਂ ਅਤੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਲੱਖਾਂ-ਕਰੋੜਾਂ ਡਾਲਰ ਖਰਚ ਕਰਕੇ ਇਹ ਸਾਮਰਾਜੀਏ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੱਗਾਂ ਨੂੰ ਮਹਰੇ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਤਾਕਤਾਂ ਦੇ ਹਿਤਾਂ ਮਹਰੇ ਗੋਡੇ ਟੇਕ ਦੇਣ ਤੇ ਪੁਰਾਣੀ ਯੂਰਪੀਅਨ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਢੰਗ ਦੀ ਨੈਸ਼ਨ-ਸਟੇਟ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਰਾਹ ਚੱਲਣ ਲਈ ਰਜਾਮੰਦ ਹੋ ਜਾਣ। ਇਹਨੂੰ ਹੀ ਇਹ ਜਮਹੁਰੀਅਤ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਰਾਜ ਦੀ ਮੁਖਾਲਫਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੱਚਮੁੱਚ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮੁਫ਼ਾਦ ਲਈ ਸਟੈਂਡ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਉਹਦੇ ਉਤੇ ਇਹ "ਦਹਿਸਤਗਰਚੀ" ਦਾ ਠੱਪਾ ਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਕਈ ਮੁਲਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ "ਬਚੀ ਦਾ ਕੇਂਦਰ" ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਕਈਆਂ ਨੂੰ "ਕੁਪੱਤੇ ਮੁਲਕ" ਦੱਸਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਕਈਆਂ ਉਤੇ "ਤਾਨਾਸ਼ਾਹ" ਹੋਣ ਦੇ ਬਿੱਲੇ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਸਾਮਰਾਜੀਏ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੀਡੀਆ ਕਮਿਊਨਿਟੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਪਰਦਾਇਕ ਹਿੱਸਾ ਭੜਕਾਉਣ ਲਈ ਸਦਾ ਹੀ ਬੜਾ ਤਤਪਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੁਫ਼ੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦਹਿਸਤਗਰਚੀ ਦੇ ਕਾਰੇ ਆਪ ਅੰਜਾਮ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਲਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਲੋਕਾਂ ਉਤੇ ਖਾਨਾ-ਜੰਗੀ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਮੜ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਕਰ ਲੋਕ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਇਹਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁਕਦੇ ਤਾਂ ਸਾਰੀ ਜੁੜਤ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਇਕ ਧਾਰਮਿਕ ਫਿਰਕੇ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਲੜਨ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣਾ, ਇਕ ਕੈਮੀਅਤ ਨੂੰ ਦੁਸਰੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਅਤੇ ਇਕ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਦੁਸਰੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਲੜਨ ਲਈ ਹਲਾਸ਼ੇਰੀ ਦੇਣਾ ਇਕ ਪਿਛੇ-ਖਿੱਚੂ ਸਟੇਟ ਦੇ ਕੰਮ ਹਨ ਇਹ ਸਟੇਟ ਚਾਹੇ ਦੋਸੀ ਹੋਵੇ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਮਿਲਗੇਂਡਾ ਹੋਵੇ। ਫਿਰਕੂ ਹਿੱਸਾ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਲਾ ਦੇਣਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਕ ਐਸਾ ਸਵਾਰਥੀ ਅਮਲ ਹੈ ਜਿਹਦਾ ਮਕਸਦ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਲੁਕਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਹਿੱਸਾ ਤੋਂ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕੈਣ ਹਨ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਸਲ ਮੰਤਵ ਕੀ ਹੈ।

ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਯਾਦਦਾਸ਼ਤ ਅਤੇ ਨਜ਼ਰੀਆ

ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਦਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵੱਖ ਵੱਖ ਫਿਰਕੇ ਮੁੱਢ ਕਦੀਮੋਂ ਇਕੱਠੇ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੌਮਾਂ ਬਣਾਈਆਂ, ਲੋਕ ਅਦਾਰੇ ਬਣਾਏ ਅਤੇ ਸਟੇਟਾਂ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਗੱਲ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿਚ ਹੈ ਕਿ ਭਵਿਖ ਵਿਚ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਪੈਮਾਨੇ ਤੇ ਹੋਣ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ-ਸਰਹੱਦਾਂ ਨੂੰ ਮਲੀਆਮੇਰ ਕਰ ਸਕੇ, ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਕ ਬਿਲਕੁਲ ਨਵੇਂ ਆਧਾਰ ਉਤੇ ਖੜੀ ਕਰ ਸਕੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਇਨਸਾਨੀ ਹੱਕਾਂ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਤੇ ਮਹਿੰਝਜ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖ ਕੇ ਮਿਥਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

ਜਦੋਂ ਪੁਰਾਣੇ ਅਧਾਰ ਉਤੇ ਕੋਈ ਭਵਿਖ ਨਾ ਰਹਿ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਮਾਜਾਂ ਦਾ ਪਤਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਤਨ ਵੱਲ ਜਾ ਰਹੇ ਸਮਾਜ ਭਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ, ਜੁਰਮ ਅਤੇ ਹਿੱਸਾ ਵਿਚ ਫਸ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹਦੇ ਉਲਟ, ਜਿਹੜੇ ਸਮਾਜ ਆਪਣੇ ਵਾਸਤੇ ਨਵੇਂ ਭਵਿਖ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਨਵੇਂ ਢੰਗ ਤਰੀਕੇ ਬੀਜਾਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਨਵੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਸੋਚ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹੱਲ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਣ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜੇ ਮਸਲਿਆਂ ਦੇ ਹੱਲ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣ ਦੇ ਰਾਹ ਤੁਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਐਂਗਲੋ-ਅਮਰੀਕਨ ਸਾਮਰਾਜੀਏ ਯੂਰਪੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨ-ਸਟੇਟ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਰੱਦੀ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਮਾਡਲ ਨੂੰ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਹਿੱਸਾ ਦੇ ਜੋਰ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਉਤੇ ਮੜ੍ਹ ਰਹੇ ਹਨ। ਲੋਕ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤੰਗ-ਨਜ਼ਰ ਹਿੱਸਾ ਦੇ ਪਿਛੇ ਇਹ ਸਾਮਰਾਜੀਏ ਹੀ ਹਨ। ਸਰਕਾਰੀ ਖੁਫ਼ੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜੁੜਤ ਅਤੇ ਏਕੇ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਗਲਤ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਮਰਾਜੀਆਂ ਦੇ ਕੰਟਰੋਲ ਹੇਠਲਾ ਮੀਡੀਆ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੁਰਾਹੇ ਪਾਉਣ ਲਈ ਗਲਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਜਾਲ ਵਿਛਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਲੋਕ ਸਹੀ ਸੋਚ ਨਾ ਸਕਣ ਤੇ ਭੁਲੇਖਿਆਂ ਵਿਚ ਪਦੇ ਰਹਿ ਕੇ ਸਹੀ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਹੁਆ ਲੈਣਾ। ਸਟੇਟ ਦਹਿਸਤਵਾਦ ਆਪਣੀਆਂ ਖੁਫ਼ੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਨਿਸ਼ਾਨਿਆਂ ਉਤੇ ਹਮਲੇ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲੋਕਾਂ ਸਿਰ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਈਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਸਤੀਆਂ ਦੇ ਮੰਤਵਾਂ ਬਾਰੇ ਭੁਲੇਖੇ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਸੱਕ ਦੇ ਬੀਜ ਬੀਜਣ ਲਈ ਝੂਠਾ ਪ੍ਰਾਪੇਗੰਡਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸੱਚ ਨੂੰ ਝੂਠ ਅਤੇ ਝੂਠ ਨੂੰ ਸੱਚ ਬਣਾ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਢੰਗ ਤਰੀਕੇ ਤੇ ਦਾਅ-ਪੇਚ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੋਚਣ ਦੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੰਬਲਭੂਸੇ ਵਿਚ ਪਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਲਈ, ਬਰਬਾਦੀ, ਕੁਰੱਪਸ਼ਨ, ਹਿੱਸਾ ਅਤੇ ਜੁਰਮ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਇਕ ਹਥਿਆਰ ਆਪਣੀ ਅਕਲ ਟਿਕਾਣੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਵਰਤ ਕੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਹਿਤਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮੁਖਾਲਫ਼ ਸਾਮਰਾਜੀਆਂ ਦੇ ਹਿਤਾਂ ਦੀ ਵਿਰੋਧਤਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਆਧਾਰ ਉਤੇ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਏਕਤਾ

ਵਧਾਊਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕੌਮੀ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਸਾਡਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਇਹ ਹੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਸਿਰਫ਼ ਆਪ ਹੀ ਘੜ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜਿਹਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਅੱਗੇ ਵੱਧ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਗਲਤ-ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ

ਗਲਤ-ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਮਕਸਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮਾਜੀ, ਸਿਆਸੀ, ਕਲਚਰਲ, ਧਾਰਮਿਕ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਧੀ-ਵਿਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਰੂਪਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਤਨਜ਼ੀਮਬੱਧ ਸਮਾਜ ਤੇ ਕਲਚਰ ਵੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਹੋਏ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦਾ ਤੇ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਵਧਣ ਫੁਲਣ ਤੇ ਮੌਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਜੋ ਸਰੂਪ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ-ਢੰਗ ਅਤੇ ਕਲਚਰ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਸਾਮਰਾਜ ਦੇ ਸੰਸਾਰ ਉੱਤੇ ਗਲਬਾ ਪਾਉਣ ਦੇ ਸੁਫ਼ਲਨੇ ਦੇ ਸਾਕਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਰੋੜਾ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਉਕਾ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਕਰਕੇ, ਉਹ ਇਹਦੇ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਅਸੀਂ ਇਹਦੀ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਜੋ ਸਰੂਪ ਸਾਮਰਾਜੀਆਂ ਨੇ ਸਟੇਟ ਦੀ ਤਾਕਤ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਸੁੱਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਿਸ ਲਿਆਉਣ ਅਤੇ ਬੀਤੇ ਨੂੰ ਵਾਪਿਸ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਤਾਂਧ ਰੱਖਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨਵੇਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਧੀਆ ਸਰੂਪ ਪੈਦਾ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਵੱਧ ਫੁਲ ਅਤੇ ਤਾਕਤਵਰ ਹੋ ਸਕਾਂਗੇ।

ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕਾਇਮ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਤਾਰੀਖੀ ਅਦਾਰਿਆਂ ਅਤੇ ਸੋਚ ਬਾਰੇ ਮਾਫ਼ੀਆਂ ਮੰਗਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਮੁਸਲਮ ਮੁਜਾਹਿਮਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਮੀਡੀਏ ਦਾ ਰੋਲ ਵੀ ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰੂਪਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਨਵਾਂ ਤੱਤ ਦੇਵੇ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜੁੜਤ ਦੇਣ ਵਿਚ ਮਦਦਗਾਰ ਬਣੇ।

ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੇ ਗਲਤ-ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੀ ਸਾਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ ਤੇ ਘੋਖ ਵੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤੇ ਇਹਦੇ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਵੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਸ਼ਿਕਵੇ ਸ਼ਕਾਇਤਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਮੰਤਵ ਨਾਲ ਨਹੀਂ, - ਕਿਉਂਕਿ ਜਾਬਰ ਤੇ ਜਾਲਮ ਆਪਣੀ ਸੋਚ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਬਦਲਦੇ - ਬੀਤ ਗਏ ਤੇ ਹੰਝੂ ਵਾਹਾਉਣ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਵੀ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਸਾਮਰਾਜੀ ਬਰਬਾਦੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਆਪਣੀ ਮੁਜਾਹਿਮਤ ਨੂੰ ਹੋਰ ਤਕੜਾ ਕਰਨ ਲਈ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਗਏ ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਰੋਜ਼ ਐਵੇਂ ਜ਼ੋਰ ਲਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ ਜੋ ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਇਹਦੀ ਬਜਾਏ ਅਸੀਂ ਬੜੇ ਫੁਖਰ ਨਾਲ ਉਹ ਕਹਿ ਸਕਾਂਗੇ ਜੋ ਅਸੀਂ ਹਾਂ।

ਕਾਫ਼ਰ ਉਹ ਹਨ ਜੋ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ-ਢੰਗ ਪ੍ਰਤੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ

ਸਾਮਰਾਜ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੀ ਜੱਦੋ-ਜਹਿਦ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਝੂਠ ਤੇ ਕੁਫਰ ਦੀ ਇਕ ਮਿਸਾਲ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮੈਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਵੇ। ਸਾਮਰਾਜੀ ਮੀਡੀਆ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਸਲਮਾਨ ਸਾਰੇ ਗੈਰ-ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ਰ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਦੁਸ਼ਮਣ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿਚ ਇਹ ਗੱਲ ਸਰਾਸਰ ਝੂਠ ਹੈ। ਝੂਠ ਇਸ ਕਰਕੇ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਚਲੀ ਆਉਂਦੀ ਇਸਲਾਮ ਦੀ ਸਹਿਣਸ਼ਿਲਤਾ ਦੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਰਵਾਇਤ ਨਾਲ ਇਹ ਗੱਲ ਬਿਲਕੁਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੀ। ਇਸਲਾਮ ਨੇ ਛਤਿਹ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣਾ ਧਰਮ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਬਲਕਿ ਹਲਾਤਾਵਾਰੀ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਸਰ ਕਰਨਾ। ਇਹ ਰਵਾਇਤ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕਾਇਮ ਰਹੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਨਵੇਂ ਨਜ਼ਰੀਏ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨੇਸ਼ਨ-ਬਿਲਡਿੰਗ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਰਾਹੋਂ ਭਰਕ ਨਹੀਂ ਗਿਆ।

ਤਾਰੀਖੀ ਸੱਚ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਅਹਿਮ ਗੱਲ ਇਸ ਹਕੀਕਤ ਵੱਲ ਤਵੱਜੋਂ ਦੇਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਝੂਠ ਘੜਨ ਦਾ ਸਾਮਰਾਜੀ ਮੀਡੀਏ ਦਾ ਮਕਸਦ ਇਸਲਾਮੀ ਰਵਾਇਤ ਦੀ ਉਹ ਗਹਿਰੀ ਸੋਚ ਸਮੱਗਰੀ ਛੁਪਾਉਣਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਮੁੰਮਦੀ ਨੇਸ਼ਨ-ਬਿਲਡਿੰਗ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਜਦੋਂ ਕਬਾਇਲੀ ਲੜਾਈਆਂ ਦੀ ਥਾਂ ਨੇਸ਼ਨ ਬਿਲਡਿੰਗ ਦੀ ਲੋੜ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਤਾਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਭਰਿਸਟਾਚਾਰ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਇਕ ਥਾਂ ਇਕਠੇ ਹੋਣ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਅਿੱਕਾ ਪਾਇਆ। ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੰਗ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਅਥੋਰਟੀ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਪਰ ਕਈ ਕੁਰੱਪਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਇਸ ਲੋੜ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਅਿੱਕੇ ਡਾਹੇ। ਆਪਣੀਆਂ ਪੁਜੀਸਨਾਂ ਨੂੰ ਵਰਤ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਥਾਂ ਜੁੜਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ। ਇਸ ਵੇਲੇ, ਇਸਲਾਮ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ-ਢੰਗ ਵੱਲ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਨਹੀਂ ਉਹ ਕਾਫ਼ਰ ਸਨ ਚਾਹੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੋਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਧਰਮ ਦੋ। ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਆਪਣੀ ਸਮਾਜਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਕੋਈ ਸੁਰਤ ਨਹੀਂ ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਅਕੀਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਹ ਬੁਜ਼ਾਦਿਲ ਲੋਕ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ

ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਸੂਲ ਵੱਲ ਕੋਈ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਅਜਿਹੇ ਬੇ ਅਸੂਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਇਸਲਾਮ ਨੇ ਕਾਫਰ ਕਿਹਾ।

ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਫਲਸਫੇ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਰਿਸਤਿਆਂ ਦੀ ਵਜ਼ਾਹਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਅੱਜ ਵੀ ਫਲਸਫੇ ਨੂੰ ਇਹੋ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਫਲਸਫਾ ਕੋਈ ਚੇਰਾਂ-ਡਾਕਾਂ ਦਾ ਫਲਸਫਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਆਪਣਾ ਮਤਲਬ ਕੱਢਣ ਲਈ ਹਰ ਹਰਬਾ ਵਰਤਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਜਾਂ ਸਚਾਈ ਉਹ ਹੈ ਜਿਹਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਉੱਲ੍ਹੁ ਸਿਧਾ ਰਹੇ। ਦੂਸਰੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਾਂ, ਸਿਆਸੀ ਫਾਂਚਿਆਂ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਜੋ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਜੀਵਨ-ਢੰਗ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਦੂਸਰਿਆਂ ਦੇ ਇਸ ਹੱਕ ਦਾ ਵੀ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦੇ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ।

ਅੱਜ ਦੇ ਸਾਮਰਜ਼ੀਏ ਚੇਰ-ਡਾਕ ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਫਰ ਹਨ। ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਕਾਫਰ ਕਿਸੇ ਇਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਮੰਤਵ ਵਿਚ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਲਈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੰਗ ਲੱਭ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਅਸੂਲਾਂ ਦੀ ਤੇ ਤਹਿਜ਼ੀਬ ਦੀ ਕੋਈ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇਕੋ ਗੱਲ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉੱਲ੍ਹੁ ਸਿਧਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿਵੇਂ ਵੀ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਕਾਫਰ ਹੁਣ ਆਪਣੇ ਪੈਂਤੜੇ ਬਦਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਇਹ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਉਜਾਂ ਅਤੇ ਇਲਜਾਮ ਲਾਉਣ ਵਿਚ ਇਹ ਕੋਈ ਕਸਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੇ। ਪਰ ਫੇਰ ਵੀ "ਦਹਿਸਤਵਾਦ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜੰਗ" ਦੇ ਪਿਛੇ ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਾਮਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ। ਇਸ ਲਈ, ਹੁਣ ਇਹ ਆਪਣਾ ਪੈਂਤੜਾ ਬਦਲ ਗਏ ਹਨ ਤੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗ ਪਏ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੇ ਮਜ਼ਬਾਂ, ਅਕੀਦਿਆਂ ਤੇ ਕਲਚਰਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਰ "ਇਸਲਾਮੀ ਮੂਲਵਾਦ" ਜਾਂ "ਇਸਲਾਮੀ ਫਾਸ਼ੀਵਾਦ" ਅਤੇ ਕਮਿਊਨਿਜ਼ਮ ਨੂੰ ਇਹ ਨਫਰਤੀ ਵਿਚਾਰ ਧਾਰਾਂ ਗਰਦਾਨਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਰਾਰ ਦੇਣ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਸਾਮਰਜ਼ੀਏ ਆਪਣੀ ਸਟੇਟ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਵਰਤ ਕੇ ਜ਼ਮੀਰ ਰੱਖਣ ਦੇ ਹੱਕ ਨੂੰ ਇਕ ਜੁਰਮ ਬਣਾ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਕਥਿਤ "ਇਸਲਾਮੀ ਮੂਲਵਾਦ" ਜਾਂ "ਇਸਲਾਮੀ ਫਾਸ਼ੀਵਾਦ" ਵਰਗੀਆਂ ਜਿਹਨੀ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਮਕਸਦ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਮਿਸਾਲ ਕਾਇਮ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਿਹਨੂੰ ਵਰਤਕੇ ਉਹ ਏਸੀਆ ਅਤੇ ਅਫਰੀਕਾ ਦੇ ਮੂਲਕਾਂ ਤੇ ਜਕੜ ਪਾਉਣ ਦੀ ਐਗਲੋ-ਅਮਰੀਕਨ ਸਾਮਰਾਜ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਇਸਲਾਮੀ ਮੁਜਾਹਮਤ ਨੂੰ ਵੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਰਾਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਮਰਾਜ ਦੇ ਘਰ ਵਿਚ ਵੀ ਸਾਰੀ ਵਿਰੋਧਤਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵੇਲੇ, ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਅਕੀਦਾ ਸਾਮਰਾਜ ਦੇ ਮੰਤਵ ਵਿਚ ਰੋੜਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਉਹਦੇ ਉੱਤੇ ਨਫਰਤੀ ਵਿਚਾਰਪਾਰਾ ਹੋਣ ਦਾ ਠੱਪਾ ਲਾ ਕੇ ਹਮਲਾ ਬੋਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਐਂਗਲੋ-ਅਮਰੀਕਨ ਅਜੰਡਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ, ਜੀਵਨ-ਢੰਗ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਤੇ ਚਲਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰੀ ਹੈ ਉਹਨੂੰ ਮੁਜਰਮ ਕਰਾਰ ਦੇ ਦਿਉ। ਆਪਣੇ ਅੱਗੇ ਅੜਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਮੂਲਵਾਦੀ, ਅੱਤਵਾਦੀ, ਅਤੇ ਦਹਿਸਤਵਾਦੀ ਕਹਿ ਕੇ ਭੰਡਦੇ ਹਨ।

ਸਭਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਇਕ ਮੁੱਠ ਹੋ ਜਾਓ

ਮੇਰੀ ਜਾਚੇ, ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਡੱਕ ਕੇ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਲੜਾਈ ਐਸੀ ਹੈ ਜਿਹਨੂੰ ਸਾਮਰਜ਼ੀਏ ਜਿੱਤ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਆਪਣਾ ਬਚਾਓ ਕਰਨਾ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਫਿਤਰਤ ਹੈ। ਗਿਰਗਰ ਵਾਂਗ ਰੰਗ ਬਦਲ ਕੇ ਆਪਣਾ ਬਚਾਓ ਕਰਨਾ ਇਨਸਾਨਾਂ ਦੀ ਫਿਤਰਤ ਨਹੀਂ ਕਹੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਨਸਾਨਾਂ ਵਿਚ ਸਮਝਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਘਾਟ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਾ ਸਕਣ ਦੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਹੈ, ਸੋਚਣ ਅਤੇ ਪਲੈਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸਲਾਹੀਅਤ ਹੈ। ਇਨਸਾਨੀ ਜੀਵਨ ਅਣਖ ਨਾਲ ਜੀਵਣਾ ਅਤੇ ਵਧਣਾ ਫੁੱਲਣਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਮੂਲਵਾਦ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖੋ ਜਾਂ ਉਦਾਰਵਾਦ ਵਿਚ, ਇਹ ਇਕ ਜ਼ਮੀਰ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅਕੀਦਿਆਂ ਨੂੰ ਰਾਜਸੀ ਰੰਗਤ ਦੇ ਕੇ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਮਸਲਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਹੇਦੇ ਤੇ ਸਟੇਟ ਹੁਕਮ ਚਲਾਏ। ਸਿਰਫ ਉਹ ਮਸਲੇ ਹੀ ਪਬਲਿਕ ਬਣਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕ ਪਬਲਿਕ ਮਸਲੇ ਬਣਾਇਆ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸਿਰਫ ਉਹ ਮਸਲੇ ਹੀ ਸਜ਼ਾ ਜਾਂ ਇਨਾਮ ਦੇ ਭਾਗੀ ਬਣਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਪਬਲਿਕ ਬਹਿਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਜ ਦੀ ਬਿਹਤਰੀ ਲਈ ਕੀ ਚੰਗਾ ਤੇ ਕੀ ਮਾੜਾ ਹੈ। ਸੰਸਾਰ ਉੱਵੇਂ ਤਸਲੀਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜਿਵੇਂ ਹੈ, ਉਹ ਨਹੀਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮਕਸਦ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦਾ ਹੈ। ਇਹਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਕਤਈ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਲੋਕਿਨ ਸਾਨੂੰ ਰੈਕ ਉਸ ਤੇ ਹੀ ਰੱਖਣੀ ਪਵੇਗੀ ਜੋ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਇਸ ਪੱਖੋਂ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿ ਆਦਰਸ਼ ਵੱਸ ਹੋ ਕੇ ਜਿਹੋ ਜਿਹਾ ਸੰਸਾਰ ਅਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਉਹਦੇ ਸੁਫ਼ਲੇ ਲਈ ਜਾਈਏ ਪਰ ਇਹ ਭੁੱਲ ਹੀ ਜਾਈਏ ਕਿ ਇਸ ਵੇਲੇ ਦਾ ਹਕੀਕੀ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ। ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਿੱਧੇ ਅਨੁਭਵ ਵੱਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਬਣਦੇ ਸਿੱਧੇ ਕੱਢਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸੋਧ ਪੈਦਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਕਾਰਜ ਲਈ ਇੱਕਮੁੱਠ ਕਰੋ। ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਸਿੱਟੇ ਤੇ ਨਿਰਣੇ ਮੈਂ ਅਤੇ ਟੀ ਐਮ ਐਲ ਦੇ ਟੈਕਨੀਕਲ ਸਟਾਫ਼, ਐਡੀਟੋਰੀਅਲ ਸਟਾਫ਼, ਅਤੇ ਇਹਦੇ ਲਈ ਲਿਖਣ ਵਾਲੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਕੱਢੇ ਹਨ ਜੋ ਜੁਝਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸਫ਼ਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹਨ। ਤਾਰੀਖ ਦੇ ਸੱਦੇ ਵੱਲ ਪੁਰਾਂ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਅਸੀਂ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸਚਾਈ ਲੱਭਣ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਅੰਤ ਦੀ ਸਾਮਰਾਜੀ ਲਾਈਨ ਦਾ ਮਕਸਦ ਯਾਦਦਾਸਤ ਤੋਂ ਮੁਨਕਰ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਇਹਦਾ ਅਰਥ ਅਕਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਲੋਕ ਅਸਲੀ ਮਸਲਿਆਂ ਦਾ ਐਸਾ ਛੁਕਵਾਂ ਤੇ ਬਣਦਾ ਹੱਲ ਨਾ ਲੱਭ ਸਕਣ ਜੋ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਦੀ ਖਿਦਮਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਰੱਖਦਾ ਹੋਵੇ। ਆਉਂਦੇ ਸਾਲ ਵਿਚ ਵੀ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਜਾਣ ਦਾ ਸਾਡਾ ਪੱਕਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਇਕੱਠੇ ਹੋਕੇ ਅਸੀਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਕਦਮ ਉਠਾ ਸਕੀਏ।